

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING VAN MONUMENTEN,
STADS- EN DORPSGEZICHTEN**

DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR, GEZIN EN WELZIJN,

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd door de bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 1995 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 20 januari 1993 en van 7 oktober 1993;

Gelet op het ministerieel besluit van 6 februari 1995 houdende vaststelling van de ontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van het Vlaamse Gewest van 1 juni 1995;

B E S L U I T

Artikel 1. - Gezien het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, wordt beschermd:
- als monument, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976,

Het kasteeldomein van Ooidonk (uitgezonderd de reeds als monument beschermde gebouwen bij K.B. van 04.05.1944 en 19.08.1980) te Deinze (Bachte-Maria-Lerne, 10de afdeling, sectie B, 1ste en 2de blad omvattende:

- Ooidonkdreef, perceelnummer 300 a,
- de omgrachting met vijver en erekoer, perceelnummers 206 b, 207 en deel van 201 a,
- de tuin met ijskelder, perceelnummer 203 f, 208,
- de beukendreef en de moestuin, perceelnummer 232 en deel van 234 e,
- de Engelse tuin, perceelnummer 229 b, en omringende weilanden, perceelnummers 231 d, 233, 236 h, 236 k, 237 a, 238, 241, 294 a, 294 b, 295, 299 a, 299 b,
- het grachtensysteem, perceelnummers 239, 240, 293,
- vroegere aanhorigheden, perceelnummer 231 e en 486 d en 486 e,

-het kasteelgoed met dreven, beek en deel van de Maaigemdijk-perceelnummers 176, 177, 178, 180, 181, 183, 184, 185 a, 187, 188, 189, 190, 191 a, 192, 193, 194, 195, 196 a, 214, 312 a, 312 b, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465 a, 466 a, 467, 468, 469, 470, 471 a, 472 a, 472 b, 472 d, 472 e, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 484, 485 a, 485 b, 486 f, 486 g, 487 a, 488, 489, 490 a, 491, 492, 493, 494,
-het "Goed te Reables", Ooidonkdreef nr. 5, perceelnummer 305 l, 306 d, 306 e,
-de omgrachting en erf van de "Kapelaniij", Ooidonkdreef nr. 22-24, perceelnummer 296 b, deel van 297 e, 297 d, 298,
-het "Goed te Maaigem", Hooidreef nr. 1, perceelnummer 613 f.

omwille van het algemeen belang wegens de historische, wetenschappelijke en artistieke waarde als cultuurhistorisch domein waarvan het reeds beschermde kasteel de centrale plaats inneemt doch waarbij de verschillende, hierna volgende omgevende architecturale en landschappelijke componenten een dergelijke samenhang vertonen dat de totaliteit primeert, onder meer

-wegens de historische waarde van Ooidonkdreef als imposante lindendreef, voor het eerst aangeplant circa 1567 als verbindingsdreef tussen het kasteel en de steenweg Gent-Deinze;

-wegens de historische en wetenschappelijke waarde van de dubbele omgrachting met bruggen rond het kasteel, mogelijk teruggaand tot de Frankische kolonisatie (8ste-9de eeuw) met typische mottestructuur en strategische functie bij de Leie, met een brede vierkante binnenwal die sinds het einde van de 14de eeuw de eerste waterburcht met vier hoektorens en versterkte toegang met ophaalbrug omgaf, binnen een ruime rechthoekige buitengracht met smeedijzeren brug naar het kasteelbos, begin 19de eeuw aangepast en uitgebreid met een landschapsvijver op de plaats van het gesloopte neerhof;

-wegens de historische, wetenschappelijke en artistieke waarde van het staatsieplein met ringmuur als oud motteplateau, mogelijk opklimmend tot de 8ste-9de eeuw en waarop eind 14de eeuw een burcht met vier hoektorens, verbonden door muren en onderaardse gangen met schietgaten en versterkte toegang verrees, eind 16de eeuw uitgebreid met een open renaissancegalerij aan de binnentuinzijde die aan Ooidonk zijn residentieel karakter gaf;

-wegens de historische en artistieke waarde van de siertuin binnen de grachten en ten oosten van de vijver, als voorbeeld van een oude site met walgracht die begin 19de eeuw heraangelegd werd in landschapsstijl met tot vijvers met eilandjes uitgebreide omgrachtingen, een ijskelder onder een met linden beplante heuvel en deels ommuurd, en aan de zuidoost- en zuidwestelijke zijde een eerder formele aanleg uit het Interbellum met onder meer een waterpartij, vroeger zwembad, oranjerieplanten in vazen en potten, afgezoomde bloemperken en gesnoeide taxussen;

-wegens de historische en wetenschappelijke waarde van de

ijskelder als getuige van een grote ijskelder die deel uitmaakt van de typische infrastructuur van een 19de-eeuws kasteeldomein en die thans als overwinteringsplaats voor vleermuizen dienst doet;

-wegens de historische en wetenschappelijke waarde van de Rode Beukendreef en de vroegere moestuin als deel van de vroeg 19de-eeuwse reorganisatie van het kasteeldomein met uitbreiding van de verschillende nutsvoorzieningen van het kasteel ten oosten van het oude site, als getuige van een ommuurde moestuin met resterende serre;

-wegens de historische, wetenschappelijke en artistieke waarde van het "Engels park" met als centraal punt het reeds beschermde tuinpaviljoen, vermoedelijk aangelegd begin 19de eeuw naar ontwerp van architect J.J.Dutry, als voorbeeld van een typisch landschapspark met slingerende wegenpatroon en tra's en een assortiment bomen waaronder enkele zeer oude solitaire tamme kastanjes, de laatste van de voormalige toegangsdreef, contrasterend met het omgevend landschap met weilanden die hier volledig omgeven zijn door "monumentale" componenten en met uitzicht op de Leiemeersen;

-wegens de historische en wetenschappelijke waarde van het grachtensysteem als voorbeeld van een zeer oud en functioneel watertoevoer en regelend systeem voor de waterstand in de grachten rond het kasteel en als verbindingsgracht met de Leie en Gent, met behouden boogbrug op de plaats van de oorspronkelijke kasteeltoegang;

-wegens de historische en artistieke waarde van de aanhorigheden van het kasteel als vroegere dienstgebouwen die in de 19de eeuw integraal deel uitmaken van het kasteeldomein;

-wegens de historische en wetenschappelijke waarde van het kasteelgoed en -bos waarvan de aanwezigheid ten zuiden van het kasteel reeds op de oudste 17de-eeuwse documenten terug te vinden is, met een belangrijk drevenpatroon dat voornamelijk uit de 18de eeuw dateert, als voorbeeld van nog aanwezige middelhoutbestanden met eeuwenoude eiken met hakhoutetage en door het vrij uitzonderlijk eikenbestand ten zuiden van het kasteel, aangeplant "en quinconce" met doorzicht in de lengte-as van het kasteel; als vestigingsplaats van één der voornaamste reigerskolonies van Vlaanderen;

-wegens de historische, wetenschappelijke en industrieel-archeologische waarde van het oude "Goed te Reables", Ooidonkdreef nr. 5, gesticht door de familie della Faille in het begin van de 17de eeuw ten westen van de Ooidonkdreef, als voorbeeld van een hoeve met losstaande bestanddelen op een volledig omhaagd erf met boomgaard, toegangsdreef en hek en restant van een 19de-eeuwse jeneverstokerij van het kasteel met behouden gebouw en deels behouden vierkante schouw;

-wegens de historische waarde van de behouden vierkante omgrachting en binnenerf met boomgaard van de oude "Kapelanijs", Ooidonkdreef nr. 22-24, gelegen bij de Kalebeek, reeds vermeld in 1400 en sinds begin 16de eeuw in het bezit van Ooidonk, als

voorbeeld van een laat-middeleeuwse site met walgracht die opgeslorpt werd binnen het immense kasteeldomein;

-wegens de historische, wetenschappelijke en artistieke waarde van het oude "Goed te Maaigem", Hooidreef nr. 1, gelegen ten zuiden van het kasteelgoed, als zeer oude nederzetting met Germaans -gem toponiem, in de late-middeleeuwen belangrijk leen van de Oudburg van Gent en sinds 1592 opgeslorpt in het kasteeldomein; als typische hoeve met losstaande bestanddelen met voornamelijk 18de-eeuws woonhuis met karakteristieke aandaken met vlechtingen, uitgewerkte modillons onder het overstekend dakschild en omlijste spiegelboogdeur.

Art. 2. - Met het oog op de bescherming zijn van toepassing :

1. De beschikkingen van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van de monumenten en de stads- en dorpsgezichten.

BIJZONDERE ERFDIENSTBAARHEDEN

A. ONVERMINDERD DE BESTAANDE WETTEN EN REGLEMENTEN TERZAKE, IS VERBODEN:

1. Het plaatsen van een of meer verplaatsbare inrichtingen die al dan niet voor bewoning kunnen worden gebruikt, zoals woonwagens, kampeerwagens en afgedankte voertuigen.
2. Het achterlaten van afgedankte voertuigen of schroot, evenals het aanleggen van een opslagplaats voor dergelijke produkten. Het achterlaten van slib. Het aanleggen van een vuilnisbelt of het achterlaten van afvalprodukten. Het normale onderhoud van grachten, waterlopen en vijvers is toegelaten.
3. Het plaatsen van bovengrondse leidingen, palen en bakens.
4. Elke activiteit die een belangrijke wijziging van de waterhuishouding voor gevolg kan hebben, derwijze dat dit een invloed heeft op de waterstand van de aanwezige vijvers en grachten.
5. Om het even welk werk dat de aard van de grond, het uitzicht van het terrein of het hydrografisch net zou kunnen wijzigen, inzonderheid het dempen van de kasteelgrachten, het verrichten van grondwerken, de ontginning van materialen, het aanvoeren van grond en het aanleggen van opspuiterreinen.
6. Het aanleggen van nieuwe wegen en paden, inzonderheid het verharderen met homogeen materiaal, zoals koolstofbeton of beton.
Het onderhoud of het herstel van de bestaande verhardingen is toegelaten.

7. Elke lozing van vloeistoffen of gassen die nadelig zijn voor de aanwezige beplantingen.
Elke ingreep die een duurzame wijziging van de vegetatie voor gevolg kan hebben.

B. BEHOUDENS VOORAFGAANDE EN SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VANWEGE DE VLAAMSE MINISTER OF ZIJN GEMACHTIGDE EN ONVERMINDERD DE BESTAANDE WETTEN EN REGLEMENTEN TERZAKE, IS VERBODEN:

1. Het plaatsen van ondergrondse leidingen voor het transport van elektriciteit, water, gas en rioolwater en van telefoonleidingen.
2. Het vellen, ontwortelen of beschadigen van bomen en heesters inbegrepen het wegnemen van gesteltakken of hoofdwortels.

Bovenstaande bepaling is niet van toepassing op dode of windvallige bomen.

Onderhoudswerken zoals snoeien en het kandelaren van reeds gekandelaarde bomen of knotten zijn toegelaten mits het oordeelkundig gebeurt. Het normale onderhoud van hakhout is eveneens toegelaten.

3. Om het even welke activiteit die de rust en de stilte in het gebied zou kunnen verstoren, inzonderheid het houden van testen, oefenritten en wedstrijden met mechanische voertuigen, het gebruik van vaartuigen met of zonder hulpmotor, het kleiduifschieten, het gebruik van modelvliegtuigen met afstandsbediening, het bedrijven van ruitersport. Manifestaties zoals kasteelbezoeken, parkwandelingen en kasteelfeesten die voor het beschermde gebied niet nadelig zijn worden toegelaten.
4. Het verrichten van archeologische opgravingen.
5. Het aanbrengen van nieuwe levende en dode afsluitingen. Het herstellen of vernieuwen van bestaande afsluitingen en het aanbrengen van nieuwe afsluitingen voor beroepslandbouw is toegelaten.

C. VAN DE ONDER B OPGESOMDE BEPALINGEN KAN WORDEN AFGEWOKEN OP GROND VAN EEN BEHEERSPLAN MITS VOORAFGAANDE EN SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VANWEGE DE VLAAMSE MINISTER OF ZIJN GEMACHTIGDE.

Brussel, 10 NOV. 1995

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

L. MARTENS